

Bártfai Szabó László: *A Sárvár-Felsővidéki gróf Széchenyi család története.* III. kötet. 1820—1920. Budapest, 1926. K. M. Egyet. Nyomda. 599, 1 l. 3 mell. n. 8°.

A SZÉCHENYI nemzetség történetének jelen harmadik kötetével Bártfai SZABÓ László dr. befejezte a család történetéről írott munkáját. Szép és nehéz feladatot oldott meg ezzel, mert 1908 óta, amikor a SZÉCHENYI-család nemzetségük történetének kiadását elhatározta, 1911-ben az első, 1913-ban pedig a második kötetet jelentette meg. E nagy buzgóságú munkát megszakította a világháború, amely a szerzőt is fegyverbe szólította, majd ennek befejezte után a reánk szakadt súlyos, válságokkal telt időszak, mely az ily irányú munka megjelentetése elé ugyancsak nagy akadályokat gördített. Mindezeknek leküzdése után megjelent az új kötet.

Minden családtörténetnek a köztörténettel szemben az az érdekessége, hogy közvetlenebb, az emberi lét folyásával inkább hoz kapcsolatba bennünket. Míg a köztörténetben nagy elvek, országos érdekek küzdelmeivel, külső behatások elhárítására vagy felvételére irányuló nagy mozgalmakkal ismerkedünk meg, addig a családtörténetek rávilágítanak azokra a tényezőkre, amelyekbe az országos ügyek bele vannak ágyazva, melyek a nagy vezetőket szülik és ezeknek sikerét vagy bukását idézik elő. Valamely nemzetség legszerényebb tagjának élete is oly képet nyújt, mely egy kor, egy nemzedék közszellemével kitűnően megismertet, csak szem kell hozzá, hogy meg is lássuk.

Dr. Bártfai SZABÓ László jelen kötete gróf SZÉCHENYI Ferenc, a Nemzeti Múzeum megalapítója gyermekeinek történetével ismertet meg bennünket, akik közül természetesen a Legnagyobb Magyar, SZÉCHENYI István grófnak élettörténete egész kerek monografiává nőtte ki magát. Az ő életével a művet tulajdonképpen be is fejezte, mert SZÉCHENYI István gyermekeinek élete folyása már oly közeli időben zajlik le, hogy ehhez a szükséges történelmi távlat még nincs meg s így egészen röviden jelzi előttük főbb mozzanatait.

Folyóiratunk szempontjából különösen érdekesek azok a szakaszok, amelyekben SZÉCHENYI Lajos grófnak a Nemzeti Múzeum gyarapítása körüli érdemeiről, Pál gróf kis, de válogatott könyvtáráról, a családi levéltár kezelése és együtt-tartása körüli tárgyalásokról és intézkedésekről van szó. Nem szabad megfeledkeznünk Bártfai SZABÓ László dr.-nak gróf SZÉCHENYI István magánkönyvtáráról egybeállított katagolusáról

sem, mely a Nemzeti Múzeum kiadásában 1923-ban látott napvilágot s amely tulajdonképen kiegészítője a Legnagyobb Magyar élettörténetének, belevilágítván a nagy államférfiu gondolatvilágába, érdeklődési körébe.

A SZÉCHÉNYI-család történetének István gróf halálától számított idejéről, a nagy nemzeti leszármazási táblázathoz fűzött, gondos névlajstrom ad számot. Végül fel kell még említenem a rendkívül gazdag jegyzetanyagot, mely sok, a szöveg folyamatossága folytán abba fel nem vett, érdekes részletet tartalmaz s mely tanubizonyoságot tesz arról a hangyaszorgalomról, mellyel a szerző e munkáján dolgozott. Ezt a befejező kötetet Bártfai SZABÓ László dr. meglelégedéssel sorozhatja az előbbi kettő mögé, mint azoknak egyenjogú, méltó befejezőjét.

Isoz K.

Aktuális kérdések irodalma. *Fővárosi Könyvtár.* 38. és 39. sz.

A Fővárosi Könyvtár régi kezdeményezésű aktuális bibliografiáit újból megjelenteti s ezzel igen hasznos szolgálatokat tesz. Az érdeklődőknek áttekinthető összeállításban megadja, hogy valamely kérdésre vonatkozóan mily munkákat találhat meg a Fővárosi Könyvtárban s a kartotékban való keresést a cím mögé nyomott könyvtári szám teszi feleslegessé. Az idén a BEETHOVEN-ünnepek előtt jelentette meg a 38. számú bibliografiáját (4 lap.), mely 63 címszót tartalmazott. A 39. számú bibliografiát az olasz-magyar barátsági szerződés alkalmából az «Olasz-magyar kapcsolatokról» bocsátotta ki. E 8 lapú füzet 179 címszavát gondos csoportosításban és igen áttekinthetően nyújtotta. I. K.

Bibliofil Könyvtár. Szerkeszti: *Sikabonyi Antal.* 1. szám; *Zoltán Ferenczi: List of the translations of Jókai's works into foreign languages.* With foreword by: *Eugene Rákosi.* Bp. 1926. Grillkiadás. 8°. 43 l.

A Magyar Bibliofil Szemle után, mely folyóirat eddeig legizlésebb kiállítású és leggazdagabb tartalmú könyvművészeti szaklapunk volt, a lap szerkesztője, dr. SIKABONYI Antal, ismételtén újabb kezdeményezéssel, a *Bibliofil Könyvtár* megindításával lepte meg a könyvkedvelő szakközönseget. A *Bibliofil Könyvtár* jelentősége kettős: egyrészt a művelt külföldnek szól, másrészt a minket körülvevő ellenségeknek, lássák azt, hogy »milyen nagy multja van könyvkultúránknak a tőlünk elszakított részeken» is. Valóban elengedhetetlenül fontos volt már az, hogy a külföld nagyjai lássák a magyarság irodalmi kultúrfölényét is, s egyúttal lássák azt,